

Рішення спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада ДФ 70.895.047 Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, м. Хмельницький, прийняла рішення про присудження **Михайлову Олександровичу** ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право на підставі прилюдного захисту дисертації на тему «Адміністративно-правове регулювання публічної служби в Україні».

«14» червня 2024 року.

Михайлов Олександр Олександрович, 1981 року народження, громадянин України. Освіта вища: у 2008 році закінчив Національну академію державного управління при Президентові України, здобув освітній рівень магістр за спеціальністю «Державне управління», кваліфікація «Магістр державного управління».

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19.11.2008 № 1434-р присвоєно четвертий ранг державного службовця. Указом Президента України від 13.05.2009 № 321/2009 призначений на посаду судді Хмельницького окружного адміністративного суду, де працює по даний час.

Аспірант Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. Дисертацію виконано у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, м. Хмельницький.

Наукова керівниця: **ІВАНОВСЬКА Алла Миколаївна**, докторка юридичних наук, професорка, проректорка зі стратегічного розвитку, наукової роботи та зовнішніх зв'язків Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.

Здобувач має 10 наукових публікацій, зокрема: чотири наукових статті, опублікованих в наукових фахових виданнях, визнаних МОН України, та шість тез доповідей, оприлюднених на науково-практичних конференціях:

1. Михайлов О. О. Правова природа судового контролю за діяльністю публічної адміністрації: окремі теоретико-правові аспекти. *Київський часопис права*. 2021. № 3. С. 134-139.

2. Михайлов О.О. Механізм реалізації судового контролю за діяльністю публічної адміністрації: змістовна характеристика. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2021. Випуск 6. С. 109-114.

3. Михайлов О.О. Судовий контроль за виконанням рішень адміністративних судів у справах, стороною в яких є суб'єкти публічної адміністрації. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 9. С. 341-344.

4. Михайлов О.О. Діяльність публічної адміністрації як об'єкт судового контролю. *Економіка. Фінанси. Право*. 2023. № 7. С. 43-46.

5. Михайлов О.О. Судовий контроль: теоретичні підходи до змісту. *Стан та перспективи розвитку юридичної науки*: Матеріали міжнародної науково-

практичної конференції. м. Дніпро, 3-4 вересня 2021 року. Дніпро: ГО «Правовий світ», 2021. С. 41-44.

6. Михайлов О. О. До питання про сутність судового контролю за діяльністю публічної адміністрації *Розвиток сучасного права в умовах глобальної нестабільності*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 10-11 вересня 2021 р.). Одеса : ГО «Причорноморська фундація права», 2021. С. 54-58.

7. Михайлов О. О. Механізм реалізації судового контролю: теоретичні аспекти. *Theory and practice of modern science: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the II International Scientific and Theoretical Conference (Vol. 1), November 12, 2021. Kraków, Republic of Poland: European Scientific Platform. P. 43-45.*

8. Михайлов О. О. До питання про мету судового контролю за діяльністю публічної адміністрації. *Мультидисциплінарні наукові дослідження і інновації* : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., м. Куновіце, Чеська Республіка 17-18 листопада 2021 р. Куновіце : Академія ГУСПОЛ, 2021. С. 57-61.

9. Михайлов О. О. Правова природа механізму реалізації судового контролю за діяльністю публічної адміністрації. *Теоретичні та практичні проблеми правового регулювання суспільних відносин*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 4–5 лютого 2022 року). Харків: ГО «Асоціація аспірантів-юристів», 2022. С. 22-25.

10. Михайлов О. О. Форми судового контролю за виконанням рішень адміністративних судів у справах, стороною в яких є суб'єкти публічної адміністрації. *Актуальні проблеми юридичної науки* : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції «Двадцять перші осінні юридичні читання» (м. Хмельницький, 6 жовтня 2022 року). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2022. С. 74-76.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

Рецензентка – кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова **Олена Олександрівна ГАЛУС**. Виступ позитивний із зауваженнями:

«1. Автору слід було більш детально проаналізувати особливості судового контролю судових рішень та окреслити проблеми здійснення цієї форми судового контролю за діяльністю адміністративних судів в Україні та шляхи їх подолання.

2. Здобувач окреслює напрямки вдосконалення правових засад здійснення судового контролю адміністративних судів за діяльністю публічної адміністрації. Було б доцільно розробити проект закону про внесення змін та доповнень до Кодексу адміністративного судочинства України і презентувати його як додаток до дисертаційного дослідження, що зробило його більш спрямованим на можливість використання дисертації у правотворчій діяльності.

3. Потребує додаткової аргументації твердження автора про недоцільність класифікації судового контролю за діяльністю публічної адміністрації і за видом суду, котрий здійснює контроль, і за формою втручання у діяльність суб'єкта публічної адміністрації».

Рецензентка – кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри міжнародного та європейського права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова **Роксолана Юрївна ІВАНОВА**. Виступ позитивний із зауваженнями:

«уточнення означення «заходів судового контролю» та їх відмінності від інших форм контролю є важливим для зрозуміння сутності розглянутих процесів. Також, обґрунтування необхідності заміни термінології в законодавстві потребує додаткових аргументів. делеговані повноваження і яким є правовий статус службовців цих органів».

Офіційний опонент – доктор юридичних наук, професор, ректор Донецького державного університету внутрішніх справ **Сергій Сергійович ВІТВИЦЬКИЙ**. Виступ позитивний із зауваженнями:

«1. Не викликає принципів застережень визначення судового контролю адміністративних судів за діяльністю суб'єктів публічної адміністрації як особливої правової форми контрольної діяльності держави у сфері здійснення судової влади. Разом з тим, потребує додаткових пояснень підхід дисертанта, який передбачає розкриття змісту такого судового контролю у значенні процесуального порядку діяльності адміністративних судів по відправленню правосуддя щодо відповідності або невідповідності актів та дій (бездіяльності) відповідних суб'єктів публічної адміністрації та їх посадових осіб нормам законодавства з метою захисту прав і свобод людини і громадянина, забезпечення режиму законності в діяльності суб'єктів публічної адміністрації (с.22). За таким підходом складно виділити призначення апеляційного та касаційного перегляду справ адміністративної юрисдикції.

2. Дисертантом сутність адміністративно-правового спору розкривається через «розбіжність» (с.25), яка виникає між фізичною або юридичною особою і суб'єктом публічної адміністрації, враховуючи, що категорія «спір» позначає взаємні претензії сторін щодо одного і того ж предмету. Крім того, виходячи з положення про виникнення адміністративно-правового спору «лише у тому випадку, коли особа звертається до адміністративного суду із заявою щодо незаконності управлінської діяльності суб'єктів публічної адміністрації» (с.58), виникає питання про визначення підстави звернення до адміністративного суду.

3. На с.38 дисертації зазначено, що «І саме для адміністративних судів судовий контроль за діяльністю суб'єктів публічної адміністрації є змістом їх діяльності, їхнім призначенням.». Така теза потребує додаткового обґрунтування, враховуючи чинність норми ч.1 ст.2 Кодексу адміністративного судочинства України щодо завдання адміністративного судочинства. Хоча дисертантом запропоновано внести зміни до КАСУ з метою закріплення завданням адміністративного судочинства здійснення судового контролю за діяльністю

публічної адміністрації (с.174), однак це фактично означає необхідність трансформації змісту категорії «правосуддя».

4. Спірним вдається визначення юридичного факту, який спричиняє виникнення правовідносин щодо судового контролю за діяльністю публічної адміністрації у сфері видання та застосування нормативно-правових актів як комплексу дій осіб, які ініціюють процедуру оскарження та дії суду як органу судового контролю щодо перевірки належності цієї заяви, відповідності її вимогам, які ставляться до адміністративного позову, виконання встановлених КАСУ вимог при її поданні, а також відсутності підстав для повернення такої заяви, залишення її без руху чи відмови у відкритті провадження у справі, в тому числі викликаної негативною оцінкою з боку суду на предмет відповідності адміністративного позову вимогам, які ставляться до публічно-правового спору (с.169). Як відомо, юридичний факт - це конкретні соціальні обставини, які мають значення для суб'єкта права у зв'язку із реалізацією його потреб та інтересу, властивості яких описано в нормі права як знання про умови, що викликають юридичні наслідки (Велика українська юридична енциклопедія. Том 3. Загальна теорія права. Х.: Право, 2017, с.922).

5. Робота набуватиме додаткових переваг у разі викладення обґрунтованих пропозицій щодо змін до законодавства у формі конкретних норм».

Офіційний опонентка – докторка юридичних наук, професорка, професорка кафедри кримінального права, кримінології, цивільного та господарського права Вищого навчального закладу «Національна академія управління» **Валерія Олександрівна РЯДІНСЬКА**. Виступ позитивний із зауваженнями:

«1. При дослідженні питання форм судового контролю адміністративних судів за діяльністю суб'єктів публічної адміністрації доцільно було б приділити увагу такому аспекту судового контролю за виконанням судового рішення як визнання протиправними рішень, дій чи бездіяльності, вчинених суб'єктом владних повноважень - відповідачем на виконання рішення суду (ст. 383 КАСУ).

2. У п. 5 наукової новизни автор пропонує встановити обов'язок для суб'єкта владних повноважень після визнання його нормативно- правового акту або індивідуального акту про притягнення до адміністративної відповідальності повністю або частково протиправним здійснити публікацію оголошення про це у виданні, в якому цей акт був або мав бути офіційно оприлюднений у випадку наявності такої вимоги як позовної і задоволення її адміністративним судом або ініціативи суду в контексті здійснення судового контролю за виконанням судового рішення. Виникають запитання щодо доцільності цієї пропозиції, оскільки положення КАСУ щодо того, що суд зобов'язує відповідача опублікувати оголошення про відкриття провадження в адміністративній справі щодо оскарження нормативно- правового акта у виданні, в якому цей акт був або мав бути офіційно оприлюднений спрямовується на інформування зацікавлених осіб про факт оскарження нормативно- правового акту в судовому порядку з метою залучення їх до участі у справі. Публікація оголошення про визнання його нормативно-правового акту або індивідуального акту про притягнення до

адміністративної відповідальності повністю або частково протиправним відбувається вже після судового розгляду і ухвалення відповідного рішення. Також виникають запитання, чи доцільно здійснювати відповідну публікацію саме у друкованому виданні, строки публікації якого є значними – тиждень або місяць; чи не доцільно провести таку публікацію на офіційному веб- сайті відповідного органу державної влади, правовий акт якого визнано протиправним.

3. Окрему увагу автор приділяє дослідженню зарубіжного досвіду правового регулювання судового контролю окремих форм управлінської діяльності публічної адміністрації, в тому числі досвіду окремих держав Європейського Союзу і Республіки Молдова, проте у висновках не визначає, які саме аспекти позитивного досвіду цих країн він вважає доцільним врахувати для удосконалення законодавства України при здійсненні судового контролю за діяльністю публічної адміністрації.

4. Детального висвітлення потребує висновок дисертанта щодо того, що судовому контролю можуть підлягати положення індивідуального правового акту як результату здійснення дискреційних повноважень відповідного суб'єкта з питань чи ці повноваження засновані на положеннях Конституції та законах України, чи вони спричинені об'єктивними причинами застосування саме дискреційних повноважень, а не повноважень, прямо визначених законодавством, чи вони вчинені у межах компетенції, але непередбаченим способом, у непередбаченій законом формі».

Голова ради – доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, член-кореспондент Національної академії правових наук України, завідувач кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова **Олександр Миколайович БУХАНЕВИЧ**. Виступ позитивний без зауважень.

Результати голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» НЕМАЄ.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує **Михайлову Олександровичу** ступінь доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

**Голова спеціалізованої
вченої ради ДФ 70.895.047**



Олександр БУХАНЕВИЧ